

De toegevoegde waarde van D-cycloserine bij de exposure-behandeling van post-traumatische stressstoornis

Waarom dit onderzoek? Herhaalde confrontatie met een gevreesde situatie (*exposure*) leidt tot een geleidelijke vermindering van het hierbij optredende angstniveau. Deze uitdoving wordt in verband gebracht met activiteit van de N-methyl-D-aspartaat(NMDA)-glutamaatreceptor in de basolaterale amandelkern. Bij zowel dierexperimenteel onderzoek als onderzoek bij patiënten met een angststoornis bleek de inname van D-cycloserine, een NMDA-receptoragonist, vlak voor de exposure-oefeningen, de mate van uitdoving te versterken. Gebruik van D-cycloserine (DCS) is echter nooit onderzocht bij patiënten met een posttraumatische stressstoornis (PTSS). Dit is belangrijk, omdat exposure ook bij deze stoornis de behandeling van eerste keus is.

Onderzoeksvraag Wat is de toegevoegde waarde van gebruik van D-cycloserine bij de exposurebehandeling voor PTSS?

Hoe werd dit onderzocht? Een groep van 67 patiënten met een chronische PTSS kreeg een geprotocolleerde traumabehandeling die bestond uit 10 sessies cognitieve gedragstherapie met psycho-educatie, imaginaire exposure en exposure in vivo. Daarnaast werden deze patiënten dubbelblind gerandomiseerd over twee condities: DCS (50 mg, toegediend 1 h voor elke behandelsessie) of placebo. Behandel-effecten werden gemeten met klinische interviews en zelfrapportage-instrumenten.

Belangrijkste resultaten Tegen onze verwachting in vonden wij voor de totale groep geen toegevoegde waarde van DCS: in beide groepen (DCS en placebo) verminderden de PTSS-klachten. Uitval gedurende de behandeling verschilden niet significant: 9 deelnemers in de DCS-groep (27%) en 13 in de placebogroep (38%; $p = 0,34$). Bovendien bleek in beide condities een aanzienlijk deel van de mensen de behandeling te staken na minder dan 8 sessies, omdat zij volledig hersteld waren (11 mensen in de DCS- en 8 in de placebogroep). De interessantste bevinding betrof echter de toegevoegde waarde van DCS in de subgroep van patiënten die het volledige aantal behandelsessies nodig hadden. Deze subgroep had bij aanvang het hoogste klachtenniveau, maar verschilden niet wat betreft type trauma of comorbiditeit van degenen die in minder dan 8 sessies herstelden.

Consequenties voor de praktijk Hoewel er geen effect van DCS op symptoomreductie werd gevonden, zou DCS de behandel-effecten van PTSS kunnen versterken. Voor patiënten die snel en goed reageren op een exposurebehandeling lijkt toevoeging van DCS niet nodig. Echter, voor de groep patiënten met ernstige klachten

die gedurende de behandeling niet afnemen, lijkt het toevoegen van een leerversterkend middel zoals DCS van toegevoegde waarde bij exposurebehandeling.

LITERATUUR

Kleine RA de, Hendriks GJ, Kusters WJC, Broekman TG, van Minnen A. A randomized placebo-controlled trial of D-cycloserine to enhance exposure therapy for posttraumatic stress disorder. *Biol Psychiatry* 2012 doi:10.1016/j.biopsych.2012.02.033.

AUTEUR

RIANNE DE KLEINE

E-mail: r.de.kleine@propersona.nl